

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 249

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

datum: 17 januari 2017

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Diagnosestelling autismespectrumstoornis bij jongeren - Evolutie

Opdat zo vroeg mogelijk de juiste begeleiding geboden kan worden, is een snelle en betrouwbare diagnose van autismespectrumstoornis (ASS) bij kinderen en jongeren aangewezen. In Vlaanderen kan men daarvoor terecht bij de erkende centra voor ontwikkelingsstoornissen (COS) en referentiecentra autisme (RCA), die tot doel hebben personen met ASS de beste kansen op een snelle en grondige diagnose te bieden. Ook voor toegang tot sommige voorzieningen van het VAPH (Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap) en van Jongerenwelzijn is een diagnose door een erkend multidisciplinair team noodzakelijk.

Het is dan ook van belang dat kinderen en jongeren met een vermoeden van ASS snel terechtkunnen bij een COS of een RCA om uitsluitsel te krijgen.

1. Hoeveel kinderen en jongeren werden in de verschillende COS'en en RCA's gediagnosticeerd? Graag een overzicht per COS en RCA en per leeftijdscategorie voor de afgelopen tien jaar.
2. Hoeveel kinderen en jongeren stonden op een wachtlijst van de verschillende COS'en en RCA's? Graag een overzicht per COS en RCA en per leeftijdscategorie voor de afgelopen tien jaar.
3. Hoe lang bedroeg de gemiddelde wachttijd tussen aanmelding en effectieve start van het diagnostisch onderzoek? Graag een overzicht per COS en RCA en per leeftijdscategorie voor de afgelopen tien jaar.
4. Hoeveel kinderen en jongeren haakten tussen aanmelding en diagnose af wegens de lange wachttijd, en hoeveel werden door COS en RCA doorverwezen naar privévoorzieningen? Graag een overzicht per COS en RCA en per leeftijdscategorie voor de afgelopen tien jaar.
5. Hoeveel kinderen en jongeren kregen uiteindelijk een 'ticket' ASS van het VAPH? Hoe evolueerde dit de afgelopen tien jaar?

ANTWOORD

op vraag nr. 249 van 17 januari 2017

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

In eerste instantie willen we opmerken dat de erkende centra voor ontwikkelingsstoornissen (COS'en) erkend en gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

Het Agentschap Zorg en Gezondheid beschikt niet over cijfers met betrekking tot de RCA's.

1. De doelgroep van de centra voor ontwikkelingsstoornissen kunnen opgedeeld worden in 2 groepen. Enerzijds de prematuur geboren baby's en anderzijds de kinderen met een vermoeden van een ontwikkelingsstoornis, waarvan de aanmeldingsleeftijd in principe varieert van 2 tot 5 jaar. Maar er worden ook kinderen aangemeld die ouder zijn dan 5 jaar.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal aantal kinderen waarbij door het COS een autismespectrumstoornis gediagnosticeerd werd.

De jaarverslagen van de COS'en zijn niet voldoende gedetailleerd om een opsplitsing per leeftijdscategorie te kunnen geven.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gent	175	193	182	173	133	106	95	114	98	99
Antwerpen	137	153	199	196	197	173	200	188	176	202
Leuven	149	174	239	290	265	274	309	266	295	310
Brussel	13	10	11	11	17	15	12	14	17	26

2. De COS'en zijn niet verplicht om gegevens te verstrekken over het aantal kinderen en jongeren (al dan niet met ASS) die er op hun wachtlijst staan. Ook in de overgemaakte jaarverslagen worden geen cijfers over aantal wachtenden meegedeeld.
3. De COS'en zijn niet verplicht om gegevens te verstrekken rond de gemiddelde wachttijd tussen aanmelding en effectieve start van het multidisciplinair onderzoek. Concrete cijfergegevens over de wachttijd voor personen met ASS zijn door geen enkel COS ter beschikking gesteld. Enkel het COS Gent en het COS Leuven/Limburg hebben in hun jaarverslagen 2015 een aanduiding gegeven van de wachttijden, zij het niet specifiek voor de doelgroep ASS maar in het algemeen.
Het COS-Gent geeft volgende aanduidingen over de wachttijd:

- Baby's en jonge peuters tot 2,5 jaar worden zo snel mogelijk gezien, wat betekent dat ernaar gestreefd wordt om deze kinderen te zien binnen de 6 weken. In 2015 was de wachttijd evenwel tussen de 2 en 3 maanden. Het gemiddelde van 6 weken zal vermoedelijk nooit bereikt worden aangezien het optimale tijdstip onderzoek bij deze zeer jonge kinderen in samenspraak met de ouders afgesproken wordt en door de ouders soms tot enkele maanden uitgesteld wordt.
- Kinderen vanaf 2,5 jaar doorliepen in 2015 een wachttijd van ongeveer 3,5 maanden, indien er geen sprake was van een gedragsproblematiek of van een sociaal-communicatief probleem.
- Voor kinderen vanaf 2,5 jaar waarbij er wel sprake was van een gedrags- of sociaal-communicatief probleem, liep de wachttijd op tot gemiddeld 15 maanden, bij de oudste kinderen zelfs tot 18 maanden.

- Lagere schoolkinderen met een vraag naar autismediagnostiek komen op een wachtlijst binnen het Referentiecentrum Autismespectrumstoornissen.

In navolgende tabel worden de wachttijden weergegeven binnen COS Leuven/ COS Limburg.

	COS Leuven	COS Limburg
Baby's onder één jaar	6 weken	6 weken
(Nog) niet schoolgaande kinderen	12 weken	12 à 16 weken
Kleuters	Wachtlijst wisselend momenteel 7 maanden	Wachtlijst wisselend momenteel 7 maanden
Cerebrale Visuele Inperking (CVI) kliniek	7 maanden	Niet in Limburg

- De COS'en zijn niet verplicht om concrete gegevens te verstrekken over het aantal kinderen en jongeren met ASS die afhaakten wegens de lange wachttijd en hoeveel werden doorverwezen naar privévoorzieningen. In elk centrum stelt men vast dat een aantal mensen afhaken. De reden hiervoor is vaak moeilijk te achterhalen. Soms kiezen ouders voor alternatieven omwille van de wachtlijsten. Daarnaast zijn er ook ouders die niet komen opdagen op de gemaakte afspraak. Dit gebeurt zowel bij de start van een onderzoek als tijdens het onderzoeksproces. Anderen registreren zich op verschillende wachtlijsten en gaan dan uiteraard enkel in op de eerste mogelijkheid tot het starten van een onderzoek.
- In onderstaande tabel wordt het aantal VAPH-erkenningen van 2005 – 2015 (van 1 t/m 17 jarigen) weergegeven. De cijfergegevens geven enkel de goedgekeurde aanvragen naar Zorg in Natura (ZiN). De goedgekeurde aanvragen voor individuele materiële bijstand (IMB hulpmiddelen en aanpassingen) en het persoonlijke assistentiebudget (PAB) werden niet meegenomen in de aantallen vermits er enkel bij zorgvragen ZiN expliciet een goedkeuringsticket met doelgroep ASS wordt gegenereerd waarop kan worden gerapporteerd. Bij IMB en PAB is de problematiek ASS enkel in een beschrijving gekend. Tevens moet in rekening genomen worden dat sinds 1 maart 2014 Integrale Jeugdhulp de bevoegdheid betreffende indicatiestelling van kinderen en jongeren heeft overgenomen. De cijfers van 2014 betreffen dus enkel de eerste drie maanden van dat jaar. De cijfers van 2015 betreffen enkel dossiers die op 1 maart 2014 ingediend werden bij het VAPH maar nog niet volledig waren en waarvoor dan later een goedkeuring werd gegeven.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Leeftijd												
1				1	1	1						3
2	4	3	3	3	4	7	4	5	3	1		37
3	18	10	27	21	21	25	29	23	21	14		209
4	33	31	36	44	26	52	36	31	27	17		333
5	51	33	27	33	41	49	29	31	32	16		342
6	52	32	44	42	48	52	50	48	49	30		447
7	49	40	40	44	43	66	54	48	60	36		480
8	42	45	40	41	52	47	44	49	67	34		461
9	32	28	48	41	50	46	50	48	63	37		443
10	37	54	32	45	43	49	45	46	47	37		435
11	31	40	40	43	47	50	27	51	51	33		413
12	47	38	57	51	58	61	59	82	71	45	1	570
13	50	70	61	67	78	70	63	92	95	48	1	695
14	33	35	49	38	37	60	40	53	48	32		425
15	26	33	25	31	32	39	35	32	55	20		328
16	19	17	26	25	27	25	26	32	43	19		259

17	26	27	25	34	44	48	29	30	38	23	4	328
Totaal	550	536	580	604	652	747	620	701	770	442	6	5.575

Op 1 maart 2014 ging de bevoegdheid betreffende de indicatiestelling van kinderen en jongeren m.b.t. niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp (NRTJ) over naar de Intersectorale Toegangspoort. Dit ging gepaard met een migratie van dossiers vanuit het VAPH naar Jongerenwelzijn. 2014 moet daarom gezien worden als een transitiejaar. De evolutie van de afgelopen 10 jaar inzake het aantal erkenningen (van 1 t/m 17jaar) is vanwege deze overgang moeilijk eenduidig weer te geven.

Onderstaande tabel geeft het aantal unieke minderjarigen (van 1 t/m 17 jaar) met een erkenning autisme vanuit de Intersectorale Toegangspoort voor de periode 2014 – 2016 waarvoor er een goedgekeurde aanvraag is naar hulp binnen het VAPH. Een aanvraag voor louter individuele materiële bijstand en/of het persoonlijke assistentiebudget werden niet meegenomen in de aantallen.

Leeftijd	2014	2015	2016
1	1	2	5
2	28	24	20
3	57	48	39
4	49	47	52
5	64	62	52
6	66	52	49
7	84	75	48
8	86	44	68
9	90	73	52
10	85	60	48
11	92	51	46
12	95	74	68
13	81	55	33
14	66	39	41
15	64	53	49
16	25	32	33
17	22	25	19
Eindtotaal	1055	816	722